

Datum	Ert datum	
2024-04-11	2024-01-11	Finansdepartementet
ESV dnr	Er beteckning	
2024-00149	Fi2023/03211	
Handläggare		
Jolanta Feliga		

Yttrande över betänkande Förändring genom försök från Försöksverksamhetskommittén (SOU2023:94)

Ekonomistyrningsverket (ESV) lämnar här med sitt yttrande över rubricerat betänkande.

Sammanfattning

ESV tillstyrker förslagen i kapitel 8 som främjar stöd till små kommuner genom försöksverksamhet, och stödjer idén om generellt statsbidrag samt att Statskontoret ska följa upp och utvärdera bidragens effekter.

ESV är positiv till initiativet att motverka välfärdsbrottslighet genom försöksverksamhet inom upphandlingsområdet, där Upphandlingsmyndigheten får en central roll (kapitel 12).

Principiellt sett stöder ESV tanken på att stärka stödet för försöksverksamheter både vad gäller samverkan med myndigheter och etablerandet av permanenta strukturer. Vi delar dock inte utredningens bedömning om att en permanent kommitté inom kommittéväsendet är mest ändamålsenlig (kapitel 13).

Remissvar

ESV (Ekonomistyrningsverket) svarar på betänkandet inom ramen för sitt ansvarsområde. Uppgiften omfattar främjande av effektiv styrning inom statsförvaltningen. ESV grundar sitt arbete på värdeorden innovation, samverkan och helhetsperspektiv, vilka vi anser vara av stor betydelse för både utvecklingen av statsförvaltningen och dess relation med kommuner och regioner.

ESV besvarar enbart de delar av slutbetänkandet som rör vår expertis inom kapitel 8, kapitel 12 och kapitel 13: avsnitt: 3.2.13 och 2.6.13.

Kapitel 8 Försöksverksamhet med ett statsbidrag för små kommuner

ESV ställer sig positivt till förslaget att staten stödjer små kommuner i utvecklingen av sin verksamhet genom att dela ut ett generellt bidrag till de 14

utpekade kommunerna. ESV instämmer i att små kommuner bör få extra resurser för att våga utforska nya arbetssätt och därigenom utveckla förmågan för innovativa lösningar, vilket ökar deras möjligheter att fullfölja sina uppdrag.

ESV instämmer också i utredningens förslag att kommuner som deltar eller har deltagit i försöksverksamheten ska vara skyldiga att medverka i den uppföljning och utvärdering som regeringen beslutar om. ESV är positiva till förslaget att det är Statskontoret som ges uppdraget. ESV:s uppfattning är att utvärderingen framförallt bör baseras på de effekter som har uppnåtts med hjälp av bidraget.

Kapitel 12 Särskilt om försöksverksamhet för att motverka välfärdsbrottslighet. ESV instämmer i utredningens bedömning om att det kan vara lämpligt att bedriva försöksverksamhet inom upphandlingsområdet i syfte att få fram ny kunskap för att kunna utesluta oseriösa leverantörer från upphandlingar. ESV instämmer också i utredningens bedömning att det vore önskvärt att Upphandlingsmyndigheten fick i uppdrag att genomföra försöksverksamhet med informationsdelning inom upphandlingsområdet.

Kapitel 13 Utredningens iakttagelser och slutsatser

13.2.3 Statliga myndigheter behöver involveras

Försöksverksamhetskommittén fokuserar på och betonar behovet av systemansats i offentlig sektorn. Detta tyder på att kommittén ser ett verkligt behov av att formalisera och stärka processerna kring försöksverksamheter för att säkerställa att de kan genomföras effektivt och med maximal nytta över hela landet. Förslagen i betänkandet är allmänt hållna och ger enbart rekommendationer men inga konkreta förslag i detta kapitel. ESV är principiellt positiv till idén om att staten ska stärka stödet för försöksverksamheter.

ESV instämmer i att det finns behov av en tydligare styrning av myndigheter när det gäller samverkan mellan myndigheter och kommuner samt när det gäller genomförandet av försöksverksamheter.

13.6.2 Försöksverksamhetskommittén har identifierat ett behov av en permanent struktur för försöksverksamhet

ESV konstaterar att utredningen har i form av en bedömning, inte förslag, identifierat ett behov av en permanent struktur för att stödja kommuner och regioner i att bedriva försöksverksamheter. Kommittén har övervägt olika alternativ för var en sådan stödfunktion skulle kunna placeras. Bedömningen är att det mest ändamålsenliga alternativet är att placera funktionen som en permanent kommitté inom kommittéväsendet. Det saknas resonemang om vad en ”permanent struktur” skulle innebära i praktiken samt exempelvis kostnader för, eller finansiering av, de olika alternativen. Det finns inte heller någon beskrivning av redan pågående initiativ och eventuella risker för överlappningar med sådana. Utifrån utredningens underlag delar inte ESV utredningens bedömning.

Avdelningschef Peter Kvist har beslutat i detta ärende. Utredare Jolanta Feliga har varit föredragande. I beredningen har också enhetschef Martin Sparr medverkat.

Peter Kvist
Avdelningschef

Jolanta Feliga
Utredare

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.